
 A város közelében bronzkori leleteket tártak fel, kőbaltákat és urnákat találtak. A várostól délre, a Mogyorós-dombon őskori kovakőbányát fedeztek fel, ami ma védett terület és múzeum. A római korban is lakott terület volt, amit a feltárt katonai táborhely és lakóépületek bizonyítanak. A város területén háromhajós őskeresztény bazilika alapfalait tárták fel.

A város nevét először egy 1292-ben kelt oklevél említi, ekkor Symegh, Sümögh, Sumich, Symigh néven olvasható. Sümege jelentősége és története hosszú évszázadokig szorosan összefüggött várának sorsával. A várat az 1260-as években a tatárjárást követően IV. Béla király kezdte el építtetni, amelyet a következő évszázadokban a

veszprémi püspökök fejeztettek be. A várnak fontos szerepe volt a török megszállás alatt, mert a környék várjai közül egyedül maradt magyar kézen. 1552-ben elesett Veszprém, s ettől kezdődően egyre inkább Sümege lett a veszprémi püspökök székhelye 1605-től 50 évig itt őrizték Szent László hermáját. A Rákóczi-szabadságharcban a vár és a város jelentős szerepet játszott, a kuruc katonaság központja volt, ezért az osztrákok 1713-ban felgyújtották, és nagy részét lerombolták.

Széchenyi György püspök 1653-ban kijavíttatta a várat, erős falakkal vette körbe a belterületet, a falak közé pedig erős

 In der Nähe der Stadt wurden Funde aus der Kupferzeit entdeckt, es wurden Steinaxen und Urnen gefunden. Südlich von der Stadt auf dem Mogyorós Hügel wurde ein Feuersteinbergwerk aus der Steinzeit entdeckt, welche heute geschütztes Gebiet und Museum ist. Das Gebiet war bereits in der Zeit der Römer bewohnt, was vom aufgedeckten Heereslager und Wohngebäude bewiesen wird. In der Stadt wurden die Grundmauern einer urchristlichen Basilika mit drei Schiffen ausgegraben.

Den Namen der Stadt erwähnt zum ersten Mal eine Urkunde 1292, damals waren die Namen Symegh, Sümögh, Sumich, Symigh zu lesen. Die Bedeutung und die Geschichte von Sümege hang mit seinem Burg lange Jahrhunderte lang zusammen. König Béla IV. begann mit dem Bau des Burges 1260 nach dem Tatarenzug, welcher in den nachfolgenden Jahrhunderten vom veszprémer Bischof beendet wurde. Der Burg hatte während der türkischen Besetzung eine wichtige Rolle, weil dieser der einzige in der Umgebung in ungarischer Hand war. 1552 fiel Veszprém, von damals ist Sümege immer mehr der Sitz des veszprémer Bischofes geworden, 50 Jahre lang nach 1605 wurde die Herme von St. László hier aufbewahrt. Im Rákóczi-Freiheitskampf spielte der Burg und die Stadt eine bedeutende Rolle, er war der Sitz des Kuruzheeres, weswegen die Österreicher ihn angezündet und größtenteils zerstört haben.

 Near Sümege, stone-axes and urns from the Bronze Age, whilst on Mogyorós Hump (south from the town) ancient flint mines were revealed. The latter one functions as a reserved museum nowadays. Revealed military camps and residential buildings prove that the region was inhabited even in the Roman times. Groundwalls of an early Christian basilica with three naves were also discovered.

The region was first mentioned in a charter in 1292 as Symegh, Sümögh, Sumich, and Symigh. For hundreds of years the importance and history

of Sümege and the castle were interdependent. It was in the 1260's, after the Mongol invasion of Hungary, when Béla IV started to build the castle, but it was finished only in the following century under the direction of the bishops of the town of Veszprém. The castle had an important role under the Turkish occupation of Hungary, because it was the only castle in the surroundings which did not fall. Veszprém surrendered in 1552, and from that time, Sümege became the capital of the bishops of Veszprém. Between 1605-1655 Saint László's herm was kept here. In Rákóczi's insurrection (1703-1711), the castle and Sümege played an important role. Because the town, together with its castle, functioned as a center for the soldiers in the insurrectionist armies of Imre Thököly and Ferenc Rákóczi, Austrians burnt down and destroyed most of the area.

őrtornyokat építtetett. A hatalmas védőfalak a vár külső védelmi részeinek is tekinthetők. A városfal a vár külső kaputornyától egyenes vonalban haladt lefelé a Tarisznnyavárhoz. Ezen a helyen állott az egyik városkapu, melynek bejáratát az őrtorony védte. Az egykor 1100 méter hosszú, bástyákkal megerősített kőfal egy része ma is látható. E falakon belül, a XVIII. század folyamán épült ki az ún. nemesi belváros. Keleti határát a Várhegy meredek oldala zárja. Központjában az 1649 után épített és 1724-1733 között jelentősen kibővített ferences templom és kolostor látható. Padányi Bíró Márton XVIII. századi

püspöksége hozta Sümeg történetében a következő fellendülést. A várost püspöki székhelyévé választotta, ő építtette a Püspöki Palotát (mely ma is a dunántúli barokk egyik legszebb műemléke) a vár-istállót és a Kálvária templomot, melynek freskóit korának híres művésze, Franz Anton Maulbertsch készítette. Sümeg szülötte a felvilágosodás irodalmának jelentős alakja Kisfaludy Sándor (1772-1844), a Dunántúl egyik szellemi központjává emelte a kisvárost. A költő szülőháza ma a Városi Múzeumnak ad otthont. Sümeg oktatását, egészségügyét támogató Ramassetter Vincét pedig „a város atyjaként” tisztelik.

 Bischof Széchenyi György hat den Burg 1653 ausbessern lassen, den Innenteil mit starken Mauern umgeben und zwischen den Mauern hat er starke Wachtürme bauen lassen. Die riesigen Schutzmauern können als die äusseren Schutzteile des Burgs betrachtet werden. Die Stadtmauer führte vom äusseren Torturm des Burgs in gerader Linie hinunter zum Tarisznnyavár (Brotbeutelburg). An dieser Stelle stand der eine Stadttor, wessen Eingang vom Wachturm geschützt war. Ein Teil der damals 1100 Meter lange, mit Basteien verstärkte Steinmauer ist noch heute zu sehen. Innerhalb dieser Mauer wurde im Laufe des 18. Jht.-s die sog. Adelige Innenstadt ausgebaut. Die östliche Grenze bildet der steile Abhang des Várhegy. Im Zentrum ist die nach 1649 gebaute und zwischen 1724-1733 bedeutend erweiterte Franziskanerkirche und Kloster zu sehen. Der Bischof Padányer Bíró Márton brachte in der Geschichte von Sümeg im 18. Jht. den nächsten Aufschwung. Er wählte die Stadt zum Bischofssitz, er liess den

 Bishop György Széchenyi rebuilt the castle in 1653. Strong watch-towers, surrounded with strong walls, were added to the castle. The giant walls were built for external protection. The town wall ran from the gatehouse straight along to the Musette Castle. The former towngate, protected by watch-tower, used to stand here. Parts of the once 1100 m long stonewall, strengthened by bastions, still can be seen. In the 18 century, noble downtown developed in the area, the wall surrounded. Its eastern part ends at the steep slopes of Várhegy (Castlehill). In the center of the castle a Franciscan church and monastery, built after 1649 and notably enlarged between 1724-1733, can be seen. Bishop Márton Bíró Padányi meant the next boom for Sümeg in the 18 century. He chose the town an episcopal center, built the Bishop's Palace (still being one of the most beautiful Baroque monument in the Transdanubia), the Castle Stable, and the Calvary Church whose frescos were painted by a well-known artist of the era, Franz Anton Maulbertsch.

Poet Sándor Kisfaludy (1772-1844), born in Sümeg, became one of the central characters of the enlightened literature, and made the town one of the intellectual centers in Transdabnubia. His house of birth nowadays functions as the Town Museum. Vince Ramassetter, 'Town Father of Sümeg', supported healthcare and education in Sümeg.

Bischofspalast (dieser ist noch heute einer der schönsten barock Denkmäler in Transdanubien), den Burgstall und die Kalvarienkirche, welcher Fresken vom berühmten Künstler Franz Anton Maulbertsch der Zeit gemalt wurde bauen.

In Sümeg geboren ist einer der bedeutendsten Personen der Aufklärungsliteratur Kisfaludy Sándor (1772-1844), wer die Kleinstadt zum geistlichen Zentrum von Transdanubien gemacht hat. Das Geburtshaus des Dichters dient heute als Stadtmuseum. Ramassetter Vince, der den Unterrichts- und Gesundheitswesen von Sümeg unterstützt hat wird als „Vater der Stadt“ angesehen.

